

Miért nincs gumiabroncs?

Jobb ellátás a tavalyinál — Nem volt gondos az igények felmérése

Minden évben, különösen a nagy nyári munkák idején, visszatérő probléma a mezőgazdaságban a gumiabronchhiány. Nyilatkozatok hangzanak el: azért áll egy sor mezőgazdasági gép, mert hiányzik a pneu, nem termel-eleget a gyár, nem szállít a kereskedelem — pneu nélkül viszont nem használható a traktor, a kombájn, a vontató. Ezzel kapcsolatban felkerestük az Országos Gumiipari Vállalat kereskedelmi igazgatóját, Kardos Jenőt, aki a következő tájékoztatást adta:

— A mezőgazdaság az idén 143 ezer gumiabroncsra kapott keretszámot az Országos Tervhivaltól, ezenkívül még tízezer újrafutózt pneut is kapnak a termelőszövetkezetek és gépállomások.

Ez 30 százalékkal több a tavalyinál.

Június végéig 77 ezer pneu érkezett a mezőgazdasághoz. Tavaly egyébként 8600 darabbal többet szállított a kereskedelem az igényelnél, úgyhogy a mezőgazdaság tartalékkészlettel is rendelkezett az év elején.

A jelenlegi helyzet így két-számjegyre kedvezőbb a tavalyinál.

— Ez nem jelenti azt, hogy egyetlen méretű gumiabroncsból sincs hiány. Az MTZ-típusú szovjet traktor gumiabroncsa import, de a külkereskedelemből már eleve 1500 darabbal kevesebbet tudott lekötni, mint a mezőgazdaság tényleges rendelése. Az utólag megrendelt

pneuk rövidesen megérkeznek.

a szovjet traktorok gumiabroncs-ellátása ezzel megoldódik.

— Itthon a Cordatic pneu gyárrészelegé sem teljesítette maradéktalanul méret-specifikus tervét; három-négy, a mezőgazdaságban használt méret gyártásával maradt el a tervezett programtól. Végeredményben azonban az idén 50 százalékkal több mezőgazdasági pneut gyártanak itthon, mint tavaly. Az ellátást jelentősen segítené, ha az eddiginél lényegesen több újrafutóztató, használt gumiabroncs érkezne az évi százezer kapacitással rendelkező korszerű váci újrafutózó üzembe. Ezt előmozdítja az a rendelkezés is, hogy július 1-től

minden beszolgáltatott újrafutóztató gumiabroncsért térítést fizet az Országos Gumiipari Vállalat.

— Mivel lehetne még segíteni a mezőgazdaság gumiabronccsal történő ellátását? Mindenekelőtt azzal, ha a termelőszövetkezetek és gépállomások időben megrendelik az árut. Előfordulnak ugyanis olyan esetek, hogy azért hiányzik a mezőgazdasági gépekről a gumiabroncs, mert nincs megrendelés. Az időben történő rendelés elsősorban a termelőszövetkezetek és gépállomások érdekét szolgálja, de lényegesen megkönnyítené a gyártók, az Országos Gumiipari Vállalat helyzetét. Előfordult sajnos olyan eset is, hogy az igények előzetes felmérése nem volt gondos

és nagy eltérések mutatkoznak a bejelentett igények és a tényleges rendelések között. Az OGV kereskedelmi igazgatósága az időben adott rendelkezések alapján a vásárló termelőszövetkezetek és gépállomások igényeit pontosabban tudja kielégíteni.

Péter János a Szovjetunióba utazik

Péter János, a Magyar Népköztársaság külügyminisztere a szovjet kormány vendégeként, a kölcsönös megállapodások alapján július közepén hivatalos látogatást tesz a Szovjetunióban. (MTI)

A IX. pártkongresszus tiszteletére

Több exportszövet

A szegedi textilművek hatalmas, 132 méter hosszú és majdnem ilyen széles szövödéjében Bunda István né 20 kínai automata gépen dolgozik. Teljesítménye a verseny megindulása óta egyenletesen a 104—110 százalék között van, ugyanakkor az általa készített szövet minőségével sincs baj.

— Amikor tudomást szereztünk a IX. pártkongresszus tiszteletére induló versenyről, kilenc tagú brigáddal együtt az első között tettük meg vállalásainkat. Szövödénk jelenleg az úgynevezett miri és panfix műszál anyagot gyártja. Ebből exportra csak az első osztálynál jobb minőségű szövetek kerülhetnek. En és brigádom vállaltuk, hogy az általunk termelt végekből 50 százalék helyett 70 százalék fölül emeljük az úgynevezett extra minőségű anyag mennyiségét. Ez eddig sikerült, a legutóbbi eredményünk 72,7 százalék volt. — Be kell vallanom, hogy

mindezt nem könnyű elérni. Fokozottabb megterhelést jelent a gép állandó tisztántartása, a gyorsabb munka, amivel megakadályozzuk a sok szálszakadást. De ezt szívesen tesszük, mert tudjuk, hogy az export növelése fontos népgazdasági érdek.

Szanka László, a fiatal tömvezőt ehhez még csak annyit fűzött hozzá: — Bunda Istvánné külön dicséretet is érdemel. Nemrég 16 gépes partiból 20-asba került és ez a teljesítményét nem rontotta le. Úgy érzem, amit vállaltak — az exporttermék növelését — becsülettel teljesítik.

SZOT-vezetők Prágában

A Csehszlovák Szakszervezetek Központi Tanácsának meghívására néhány napos látogatást tett Csehszlovákiában Brutyó János, a SZOT elnöke és Gáspár Sándor, a SZOT főtájtára. A magyar szakszervezeti vezetők megbeszélést folytattak Miroslav Pastyrikkel, a

Szakszervezetek Központi Tanácsának elnökével és más csehszlovák szakszervezeti vezetőkkel.

A megbeszéléseken szó volt a két szakszervezet előtt álló feladatokról és a kölcsönös együttműködés további bővítéséről. (MTI)

Ortutay Gyula nyitja meg a szegedi nyári egyetemét

Mint lapunkban korábban beszámoltunk róla, a Szegedi Pedagógiai Nyári Egyetem gazdag programmal várja hazai és külföldi vendégeit. A TIT és a József Attila Tudományegyetem által közösen rendezendő nyári kurzus alatt neves hazai és külföldi előadók tartanak előadásokat, oktató-filmbeutatókat, városnéző sétákat, egésznapos hajókirándulás szerepel a tervezett programban.

A megnyitó ünnepség július 18-án, hétfőn reggel 9 órakor lesz a József Attila Tudományegyetem Dugonics téri aulájában, ahol megnyitót beszédet mond dr. Ortutay Gyula akadémikus, a TIT országos elnöke. Ezt követően az előadások és filmvetítések az egyetem Ady téri épületének Auditorium Maximumában lesz-

nek. Július 19-én, kedden dr. Szarka József kandidátus, az Országos Pedagógiai Intézet főigazgatója tart előadást a szocialista köznevelési politika alapelveiről, a Magyar Népköztársaság köznevelési rendszerének fejlődéséről és jelenlegi helyzetéről. Karl Erich Brinkmann, az NDK Népművelési Minisztériumának munkatársa, dr. M. Pecherski docens, a Varsói Egyetem tudományos munkatársa, valamint a Szovjetunióból, a Csehszlovák Szocialista Köztársaságból és Jugoszláviából meghívott előadók július 20-án számolnak be a szocialista országok köznevelési rendszereinek jellemző vonásairól. Július 22-én lesz a Pedagógiai Szemle olvasóankétja, melyet dr. Simon Gyula főszerkesztő vezet.

Szakemberek a tsz-ekben

Lépésről lépésre hatékonyabb gazdasági irányítást akarunk a mezőgazdaságban is. Ebből következik, hogy a szövetkezeti pártszervezetek munkáját is új tartalommal kell kiegészíteni. S ha lehetséges valamiféle rangsorolás, hogy mi a legfontosabb teendő, azt kell mondanunk: a politikai, szakmai vezetés erősítése. Tanulságos, sokoldalú vita bontakozott ki erről az MSZMP szegedi járási végrehajtó bizottságának egyik utóbbi ülésén.

Az általános szakemberhiány a tsz-ekben ma már nem is elsősorban amiatt van, mert a mezőgazdasági tanítézetek még nem érkeztek elég okleveles, diplomás embert nevelni. Baj inkább az, hogy utunkba áll az a megkövült, káros szemlélet, hogy „elég sok pantallós ember van már nálunk, minek azokat még tovább szaporítani”. Mennyire nagy hiba az ügyet ennyire forszalaggyorsítani, az a következő néhány adatból is világosan kitűnik. Megalapozott számítások szerint — törvényes rendelkezés is kimondja ezt — minden 1500 kataszteri hold szántóterületre szükséges legalább egy mezőgazdasági mérnök. Tehát szerényen számítva is csupán a szegedi járásban 57 mezőgazdasági mérnök kellene. Ezzel szemben mindössze 18-at alkalmaznak a tsz-ek. Természetesen főagronómus mindennél van, csak hogy többségüknek hiányzik az agráregyeletemi, főiskolai végzettség. Továbbá minden 200 hold szőlő- és gyümölcsültetvényhez kellene egy kertészmérnök. Kézenfekvő tehát, hogy járásunkban legalább 35 ilyen végzettségű szakemberre volna szükség. S jelenleg 5 kertészmérnököt is nehezen tudnánk összeszámolni. Hatszáznyolcszáz holdanként kellene alkalmazni legalább egy mezőgazdasági szaktchnikus... Minden háromszor holdnál nagyobb gazdaságban szükség volna üzemgazdászra, olyan mezőgazdasági végzettségű szakemberre, aki járatos a tervezésben. A termelésből üzemáganként is olyan megbízható következtetésekkel szolgálhat, melyeknek alapján dönthet a tagság; mivel érdemes foglalkozni. Vagy pedig valamely termelési feladatot sikeres megoldásában melyik módszer lehet a legcélszerűbb. Nos, járásunk termelőszövetkezetében ilyen szakembereket egy-két kivételtől eltekintve ma még egyáltalán nem alkalmaznak, jóllehet az irodákban már minden íróasztal elkelt. Százával töltenek be olyan munkaköröket is, melyekhez legalább középfokú szakképesítésre volna szükség. Magától értetődik, hogy ezek a képesítési nélküli vezetők, alkalmazottak, ragaszkodnak megszerzett jogaikhoz. Így aztán nem ritkaság, hogy okleveles, diplomás mezőgazdasági szakemberek sokáig állás nélkül kilincselgetnek, s végül — mert élni kell — számukra idegen munkaterületen kénytelenek elhelyezkedni. Különösen rossz a helyzet a fiatal mezőgazdasági technikusok munkába állítása körül. Van példa arra, hogy a tsz-ek még azokat a végzett fiatalokat sem fogadják be, akiknek egész tanulmányi idejük alatt fizették az ösztöndíjat.

Ennek az éremnek a másik oldala pedig az, hogy a fiatal szakemberek sem tanúsítanak kellő megértést, türelmet a pillanatnyi helyzet iránt. Csak akkor hajlandók belépni a tsz-be, ha számukra a minimális gyakorlati idő után azonnal vezető beosztást biztosítanak, s legalább függetlenített brigádvezetőséggel kezdhetik. Kétségkívül ma még igen sokan vannak 6—8 elemis brigádvezetők is a tsz-ekben, azonban ezek az idős gazdák gyakran 20—30 éves termelési tapasztalattal rendelkeznek. Annak idején a legjobb egyéni gazdálkodók sorából kerültek ki. Nagy helyi jártassággal rendelkeznek, kiválóan ismerik az embereket is. Nagyon nagy hiba lenne riadót fújni a leváltásukra. A munka nehézségeit azonban már maguk is érzik, hiszen többségük korántsem fiatal. Okvetlenül szükséges lenne melléjük emléleti ismeretekkel is felfegyverzett fiatalokat helyettesíteni munkakörbe állítani.

A társadalmi Szemle egyik utóbbi száma is foglalkozik ezzel: új termelőszövetkezeti törvény kidolgozása is szükségessé vált. A jelenleg érvényben levő, a tsz-ek életviszonyait szabályozó törvényre új rendeletet 1959-ben alkottak. S ez a rendelkezés a termelési viszonyok rohamos fejlődése következtében sok vonatkozásban elavult már. Csak egyetlen példa. A gyengén gazdálkodó tsz-ekben számos, régen tehetségtelenné bizonyult vezető elmozdítása vált szükségessé. Az ilyesmik azonban szigorúan a közgyűlés hatáskörébe tartozik, s még a leggyengébb vezetőnek sem kerül túl nagy fáradságába a maga számára kedvező hangulatot teremteni ahhoz, hogy a közgyűlés elvesse a felsőbb szervek javaslatát a leváltására. Más példa: járásunkban nagy szakmai, politikai alapos-sággal készültek el a tsz-ek konkrét távlati fejlesztési tervéi, Megvalósításuk útjában azonban ott áll egy sereg olyan vezető, akinek át kellene adnia a helyüket, vagy más beosztást kellene vállalniuk, mert a tervek a földrajzi, közgazdasági viszonyoknak megfelelően összevonásokat írnak elő. Mi sem könnyebb annál, mint azt mondani: nem lehet az ügygel foglalkozni, mert a tagság nem akarja. Az effajta nehézségeken könnyebben tudnánk segíteni, ha a termelőszövetkezeti törvény az államigazgatási szerveknek nagyobb lehetőségeket biztosítana az eredménytelenül dolgozó gazdasági vezetők leváltására.

A járási párt-végrehajtó bizottság segítséget kíván nyújtani ahhoz is, hogy a vezetői munkakörben dolgozó szövetkezeti gazdák — akik rátermettségüket már eddig is bizonyították — tudásukat elméleti ismeretekkel is meg-alapozzák. Többek között üllési, vagy kisteleki székhellyel elsősorban brigádvezetők számára kihelyezett technikai osztályt szerveznek, ahol elsősorban kertészek és szőlészek nyerhetnek majd szaktchnikus oklevelet.

Maga az élet bizonyította be: a legjobb szakember is csak félszemmel marxista—leninista műveltség nélkül. Az ideológiai társadalmi ismeretekkel gyengén álló vezetők a termelés irányításában csak ideig-óráig állhatják meg helyüket, mert gazdasági irányító munkájuk csak marxista—leninista ismeretek birtokában telítődhet meg szocialista tartalommal. Ezt felismerve eddig már számos pártönkivűli tsz-elnök, mezőgazdász jutott el a pártig, s kérte felvételét.

Pártönkivűli vezetők természetesen joggal várják a tanulásban a példamutatást a kommunista vezetők-től. Várják a képzeményezést a fiatalok nevelésében is. S ezzel nem maradhatnak adósok. Elsősorban nekik kell bizonyítaniuk: éppen az a legnagyobb pazarlás, amikor a fiatalokon, a leendő szakembereken akarnak spórolni. A minimális feltételeket sem biztosítják tanuláshoz. Furcsa hasonlat, de idevág: vajon mit szólna az a gazda, akit mondjuk a klinikán sebészorvos híján egy mütös akarna megoperálni? Hogyan várhatjuk, hogy a tsz-ek megszabaduljanak mai gyermekbetegségeiktől, ha éppen a szakembereken, a betegek gyógyítóin akarunk spórolni? Új gazdasági politikánk lényegéhez tartozik, hogy az összes értékek közül, melyet munkánkban felhasználunk, a legkamatozóbb rész a politikai, szakmai tudás.

Csepri József

Laza ellenőrzés, póruhárt vásárlók

Gyakori a hibás, selejtes áru

Különleges méterárúkat lehet vásárolni a Ruházati Kiskereskedelmi Vállalat Kárász utcai boltjában. A hazai és külföldi gyártók valóban különleges igényeket is kielégítő termékek között válogathat a vevő. A különlegességet meg is kell fizetni. Akinek pénze van, meg is fizeti.

Csak az a furcsa, hogy az üzletben nem ritkán szinte teljesen értéktelen és gyártási hibák miatt használhatatlan áru is előfordul, s nem egyszer ez már csak a szabónál, illetve varrónőnél derült ki.

Kártérítés

Mint legutóbb is, amikor a Pamutnyomó Vállalat „fortuna fantázia” elnevezésű női ruhaanyagából készült ruhákat hatan visszavitték az üzletbe, mint használatlan, s nem egyszer ez már csak a szabónál, illetve varrónőnél derült ki.

Az importanyagok közül a múlt héten egy vég — méterenként 380 forint árú — angol jersey-t küldtek vissza a nagykereskedelmi vállalatnak, mert a jegyzőkönyv szerint „a teljes mennyiség selejt”. Az anyag hosszirányban végig szálhibás volt s 40—60 centiméterenként szakadások voltak benne.

Április 29 óta áll az üzletben eladatlanul mintegy 134 méter angol gyártású, teveszőr utánzó női kabátanyag. Az eladók előzőleg meg sem kísérelték eladását, mivel a szállítóegyen a következő minősítés áll: „Az áru boltyhozódnára hajlamos, csak gálára és nem strapára.” Vagyis ezt a felvilágosítást minden vásárlónak tudomására kellene hozni s még nyilatkozatot is kellene kérni tőle, hogy

utólag nem reklamál. Az anyag méterenkénti ára 450 forint.

Nem kivétel

A különleges méterárú boltjában tapasztaltak azonban nem egyedülállók. A megye ruházati boltjaiban eladott hibás áruk miatt a II. negyedévesben 960 esetben fizetett kártérítést a vállalat, mintegy 120 ezer forint értékben. Kérdés, hogy az értékesítésre szánt áruk ilyen laza minőségi átvétele megengedhető-e elsősorban a fogyasztók, de nem kevésbé a kereskedelem kárára?

A nagykereskedelmi vállalatok átvevői ott vannak a boltjártó üzemből. Miután a gyár saját minőségi ellenőrei — elvileg — a teljes árut ellenőrzik, a kereskedelem megbízottai még egy kontrollt végeznek úgy, hogy az anyagok 12 százalékát szűrőpróbával megvizsgálják. Ha hibát észlelnek, újabb 10 százalékot megvizsgálják, s ennek eredményétől függ, hogy átveszik-e az árut. Nyilvánvaló, hogy a hibát már a gyár saját meosainak észre kellene venniük — ha pontosan betartanák az ellenőrzési utasításokat.

Az importárúk vizsgálatát a KERMI végzi, a tapasztalatok szerint ugyancsak felületesen. S az ilyen áruk esetében ez annál is inkább megengedhetetlen, mert valutavesztéssel jár s visszárúzásra a külföldi céghez már nincs lehetőség. A vásárló pedig csupán azért nem vesz meg drága árut, mert az külföldi.

A bizalom érdekében

Természetesen mind a különleges, mind az egyéb áruk tekintetében az a lényeg, hogy a fogyasztó használható, a kifizetett értéknek megfelelő cikket kapjon, s ne legyen bizalmatlan a kereskedelemmel szemben.